

Turistik Otelciler İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği
Turkish Hotels Association

43^a ABAV

International Tourism Expo

TUROB

ABAV - Sao Paulo / Brezilya

2015 Turizm Fuarı Sonuç Raporu

Fuar Tarihleri	24-26.09.2015
Fuarın 2016 Tarihi	Eylül 2016
Fuarın Açık Olduğu saatler	12:00 - 20:00
Ziyaretçi Sayısı	32.176 (profesyonel ziyaretçi)
Dağıtılan Malzemeler	İstanbul ve Türkiye tanıtım materyalleri

ABAV 2015

ABAV 2015, 3.121 katılımcı ve 1137 uluslar arası alıcı ile 24 - 26 Eylül 2015 tarihleri arasında, Sao Paulo Anhembi Fuar Merkezi'nde 43.kez düzenlenmiştir. Fuar idaresinden edinilen bilgiye göre fuara 32.176 profesyonel ziyaretçi katılmıştır.

Türkiye Standı

T.C. Madrid Kültür ve Tanıtma Müşavirliği'nin organizasyonu ile fuara katılan ülkemiz standında Tanıtma Müşavirliği ile beraber, TUROB, Türk Hava Yolları ve seyahat acenteleri stantları yer almıştır.

Fuar süresince ziyaretçilere çeşitli ikramlarda bulunulmuş, çoğunlukla İstanbul ve Kapadokya destinasyonlarına yönelik bilgi verilmiştir.

TUROB Standı

Türkiye standı içerisinde yer alan, Birliğimiz standında, Ülkemize ve İstanbul destinasyonuna ait turistik rehber ve CD dağıtımı gerçekleştirilmiş, ziyaretçilere genel bilgi verilmiştir.

Ülke Profili

	2010 ^a	2011 ^a	2012 ^a	2013 ^a	2014 ^b	2015 ^c	2016 ^c
GSYİH (milyar \$)	2.141,9	2.473,5	2.247,1	2.245,4	2.201,5	2.000,0	2.036,6
Kişi Başına GSYİH (satın alma gücü paritesine göre)	13.775 ^c	14.278	14.503 ^b	14.969 ^b	15.085	15.320	15.768
Reel GSYİH Artış Oranı (%)	7,5	2,7	1,0	2,5	0,1	0,5	1,8
Sınai Üretim Artış Hızı (%)	10,4	1,6	-0,8	1,7	-2,0	1,0	2,5
Tüketici Fiyatları Enflasyonu (yıl sonu)	5,9	6,5	5,8	5,9	6,4	6,5	5,8
İhracat (FOB; milyon \$)	201.915	256.040	242.578	242.034	225.163	232.497	241.362
İthalat (CIF; milyon \$)	181.769	226.247	223.184	239.634	229.091	228.452	233.978
Cari İşlemler Dengesi (milyon \$)	-47,273	-52,474	-54,249	-81.108	-88.502	-79.974	-83.832
Dış Borç (yıl sonu; milyon \$)	352.363	404.046	440.478	482.785 ^b	552.409	604.031	660.401
İşsizlik Oranı (yıl sonu)	6,7	6,0	5,5	5,4	5,5	6,0	6,1
Döviz Kuru (Real/\$)	1,67	1,88	2,04	2,34	2,66 ^a	2,84	2,97

a: Gerçekleşen b: EIU tahmini c: EIU projeksiyonu.

Kaynak: Economist Intelligence Unit

Diğer taraftan, Brezilya;

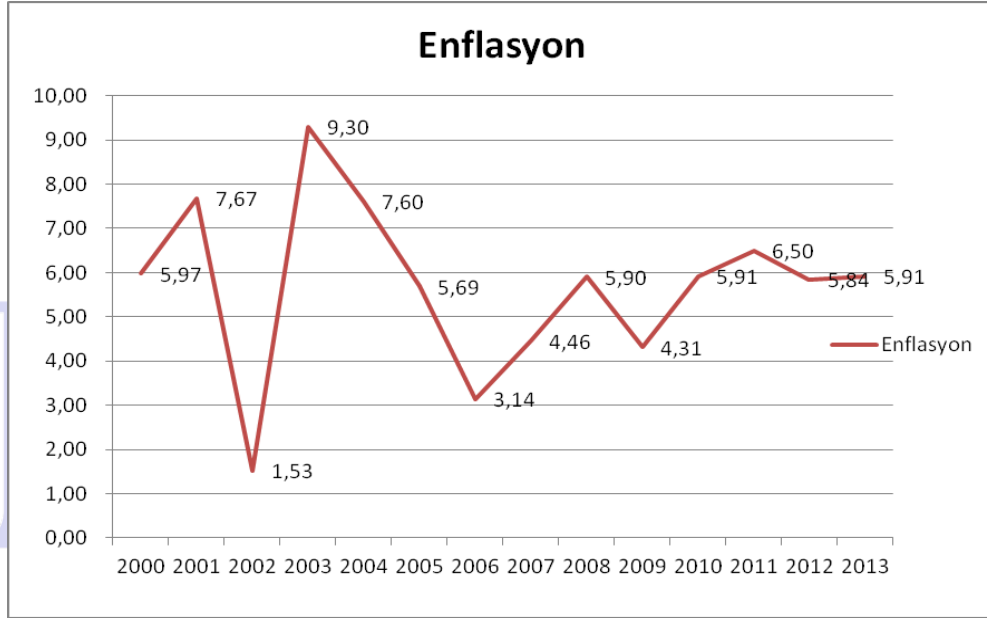
- o ATM'lerde dünyanın ikinci büyük piyasası,
- o Bio-dizelde dünyanın üçüncü büyük piyasası,
- o Kişisel bilgisayarlarda dünyanın üçüncü büyük piyasası,
- o Güzellik ve bakım ürünlerinde dünyanın üçüncü büyük piyasası,
- o Uçak üretiminde dünyanın üçüncü büyük piyasası,
- o Cep telefonu, otomobil ve TV'de dünyanın dördüncü büyük piyasası,
- o Tıbbi ekipmanda dünyanın beşinci büyük piyasası,
- o Petrol rezervleri açısından dünyanın on beşincisidir.

Ülke hakkında

Dünyanın en kalabalık beşinci ülkesi olan Brezilya, Latin Amerika ve Karayipler bölgesindeki en büyük ve ürün çeşitliliği en fazla olan sanayi merkezidir. Brezilya, tarım ürünleri (kahve, soya, şeker kamışı, kakao, pirinç, kakao, mısır, portakal, pamuk, buğday, tütün), canlı hayvan ürünleri (et, tavuk eti), ağaç ürünleri (kağıt, kağıt hamuru), deri ve ayakkabı ile mineral ve metal ürünlerinde (demir-çelik ve alüminyum) dünya çapında karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.

Brezilya, 1990'lı yıllardaki liberalizasyon çabalarının sonucunda özellikle otomotiv sanayi ve altyapı modernizasyonunda özelleştirme ve doğrudan yabancı yatırımlar sayesinde önemli gelişmeler sağlamıştır. Ürün çeşitliliğini artıran Brezilya, göreceli olarak kapalı ekonomi niteliğini halen korumaktadır.

2009 yılının ikinci yarısından itibaren, Brezilya ekonomisinde iyileşme belirtileri gözlenmeye başlanmış olup, 2011 yılında büyüme hızının %4,6 olacağı tahmin edilmektedir. 20 milyonu aşkın Brezilya vatandaşının "yoksul" kategorisinden çıkması ve yaklaşık 30 milyon kişinin orta sınıfa dahil olması, ekonomisi büyük ölçüde iç tüketime de dayanan Brezilya açısından olumlu bir gelişme olmuştur.

Kaynak: Brezilya Merkez Bankası

Turistik Otelciler İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği

2005 yılı sonunda IMF'ye olan borcunu tamamen ve vaktinden önce ödemeyi başaran Lula Hükümeti, 2009 yılında IMF'ye kaynak (10 milyar dolar) aktaran ilk Brezilya Hükümeti olarak da tarihe geçmiştir.

Latin Amerika'nın en büyük, dünyanın ise, IMF'ye göre 10., Dünya Bankası verilerine göre ise 8. büyük ekonomisine sahip ülkesi Brezilya'da, en önemli sorun sosyal sınıflar arasındaki derin gelir, eğitim ve yaşam kalitesi farkı ve bu durumun yol açtığı şiddet/asayiş sorunudur. UNDP raporuna göre Brezilya, dünyada gelir dağılımının en eşitsiz olduğu 7. ülke konumundadır.

Bununla beraber, Brezilya'nın, Rusya, Hindistan ve Çin (BRIC Ülkeleri) ile beraber 2050'li yıllarda dünyanın ekonomik kaderini belirleyecek ülkelerden biri olacağı tahmin edilmektedir. Yeni petrol rezervleri bulunan ve gelecekte petrol devi olması beklenen Brezilya'nın krize rağmen BRIC ülkeleri arasında varlığını sürdürmesinde, tedarikçi ülke olması ve zengin doğal kaynaklarının rolü unutulmamalıdır.

Brezilya küresel aktör olma yönünde önemli aşamalar kaydetmiştir. Yapılan bazı araştırmalara göre 2020 yılında Brezilya tüketici pazarının 3,5 trilyon ABD Dolar'la dünyanın 5. büyük pazarı haline geleceği tahmin edilmektedir.

Türkiye - Brezilya Dış Ticareti

Türkiye-Brezilya İkili Ticareti (1000 ABD\$)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2004	69.355	566.293	635.648	-496.938
2005	103.458	798.576	902.034	-695.118
2006	121.882	934.782	1.056.664	-812.901
2007	229.914	1.172.669	1.402.583	-942.756
2008	318.027	1.423.868	1.741.895	-1.105.840
2009	388.244	1.105.890	1.494.134	-717.646
2010	614.551	1.347.525	1.962.076	-732.974
2011	883.471	2.074.354	2.957.825	-1.190.883
2012	1.002.759	1.770.094	2.772.854	-767.335
2013	936.096	1.408.806	2.344.902	-472.710
2014	794.186	1.728.745	2.522.932	-934.559
2014 / (1-8)	542.239	987.301	1.529.541	-445.062
2015 / (1-8)	341.377	1.145.034	1.486.411	-803.657

Kaynak: TÜİK

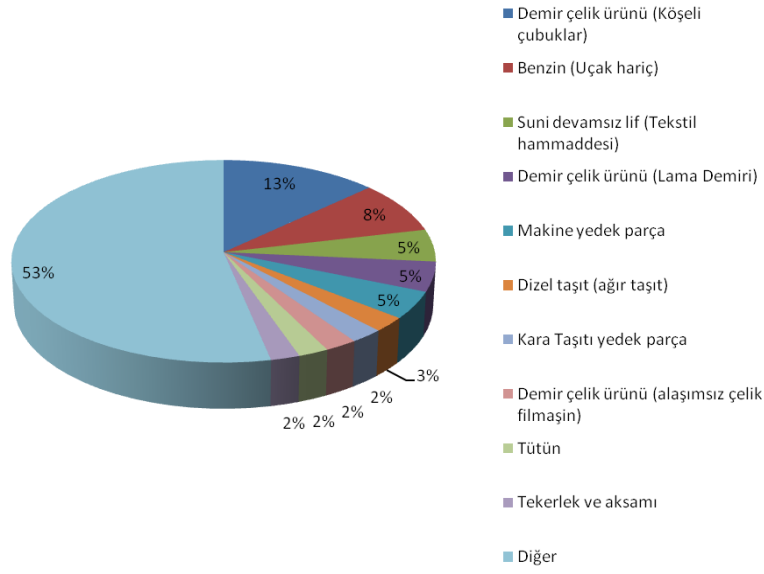
2014 yılında ticaret hacmimiz yaklaşık 2,5 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiş olup, bir önceki yıla göre Brezilya'ya olan ihracatımızın % 15,1 azaldığı, Brezilya'dan ithalatımızın da %22,7 arttığı görülmektedir. 2014 yılında ihracatımızın 794,5 milyon dolar olduğu, aynı dönemde ithalatımızın ise yaklaşık 1.728,7 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Brezilya ile ülkemiz arasındaki ticaret dengesine bakıldığında ise, 2014 yılında ticaret açığımızın tekrar artışa geçtiği ve 934 milyon dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Brezilya ile ülkemiz arasında kurulacak yakın ekonomik işbirliği, Brezilya ile birlikte Arjantin, Paraguay, Uruguay ve Venezüella'nın üye oldukları MERCOSUR (Güney Ortak Pazarı) ile ortaya çıkacak geniş pazardan Türk firmalarının da yararlanmasına yol açacaktır. Diğer yandan Brezilya'lı firmalar Türkiye üzerinden komşu ve yakın ülke pazarlarına girme şansına sahip olabileceklerdir.

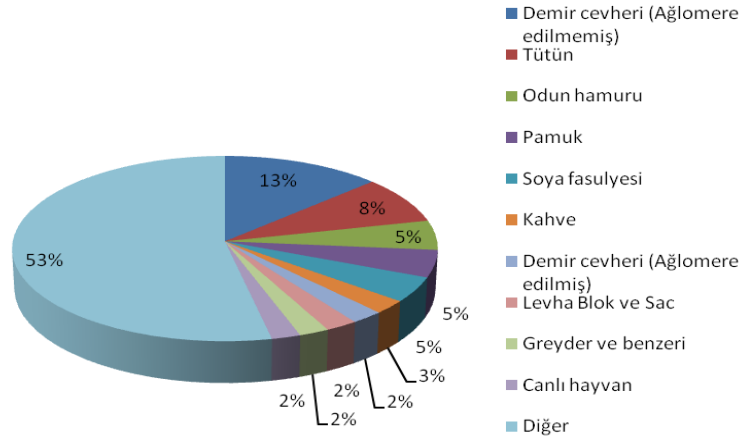
İthalata ilişkin kapalı yapısı ve özellikle iç piyasayı korumak için yüksek gümrük duvarları olan Brezilya'ya ihracatımızı artırabilmek için; Latin Amerika eylem planı çerçevesinde hükümetler arası ikili ilişkileri artırmaya yönelik anlaşmaların yapılmasının yanı sıra özellikle Turizm alanındaki girişimlerin ve tanıtımın artırılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Türkiye'nin Brezilya'ya İhracatı

Türkiye-Brezilya arasındaki mal ticaretinde, ihracatımızda ilk sıraları demir çelik ürünü benzin (uçak hariç), suni devamsız lif, demir çelik ürünü, makine yedek parça, dizel taşıt, kara taşıtı yedek parça, demir çelik ürünü, tütün, tekerlek ve aksamı, minibüs, midibüs, otobüs, demir çelik ürünü, ksilen (organik kimyasal madde), kurutulmuş kayısı ve kabuksuz fındık almaktadır.

Türkiye'nin Brezilya'dan İthalatı

Kaynak: TÜİK

İthalatımızda ise ilk sıraları demir cevheri, tütün, odun hamuru, pamuk, soya fasulyesi, kahve, levha bloklar (inşaat hammaddesi), greyder ve canlı hayvan almaktadır.

Brezilya Turizm Pazarı

Brezilya'yı 2014 yılında yaklaşık 6 milyon uluslar arası turist ziyaret etmiştir ve 17,1 milyar Brezilya Reali gelir elde edilmiş olup, bu rakamın 2015 yılında %5,3 artması öngörülmektedir.

Brezilya pazarında, aynı kıtada bulunduğu Arjantin ve A.B.D. ile kültürel bağlarının olduğu İspanya ve Portekiz hariç tutulduğunda, ülke dışı tatillerde en çok tercih edilen destinasyonlar, Fransa, İtalya, Almanya ve İngiltere'dir. Yılda 6 milyonu aşkın Brezilya'lı turist uluslar arası seyahat yaparken, bu rakamın 1/3'üne yakını Güney ve Akdeniz Avrupa'sına gerçekleşmektedir.

Brezilyalı turistler uzak mesafeli destinasyonlar için genellikle 15 gün gibi uzun zamanlı seyahatleri tercih etmekte olup, aynı tatil içerisinde birden çok ülkeye gitmektedirler. Seyahatlerinin %54'ü tatil, %24'ü incentive ve kongre turizmi amaçlıdır. En çok tatile çıktıkları dönem Ocak-Şubat ve Mayıs-Eylül ayları arasındadır.

Brezilya, 70 milyonun üzerinde kullanıcı sayısı ile, Latin Amerika'nın en büyük, Dünyanın beşinci büyük sosyal medya kullanıcısıdır. Pazarı hedefleyen şirketler sosyal medya blogları ve web sayfalarına bu yönde yatırım yapmaktadır.

Brezilya'dan Ülkemize gelen Ziyaretçi Sayıları:

ÜLKE	2010	2011	2012	2013	2014
Brezilya	65.246	89.442	88.903	113.433	91.627
GüneyAmerika toplam	118.706	159.078	165.966	225.621	202.520

Brezilya'dan İstanbul'a gelen Ziyaretçi Sayıları:

ÜLKE	2010	2011	2012	2013	2014
Brezilya	49.492	63.319	70.468	86.744	73.024

SONUÇ:

*Fuarın yerli bir firma tarafından düzenleniyor olması, Kamu düzeyindeki katılımı arttırsa da, ziyaretçi profilinde ve niceliğinde her hangi bir pozitif değişim gözlemlenmemiştir. Dünyaca bilinen profesyonel organizasyon şirketi Reed Exhibitions tarafından Sao Paolo'da düzenlenen WTM Latin Amerika Fuarı'nın (29-31.03.2016) , ABAV fuarının hızını kestiği düşünülmektedir.

*Fuar kapsamında, Türkiye bilinen ve ilgi gören destinasyonlar arasında görülmektedir. Bununla beraber, fuara uluslar arası katılımcıların ilgi göstermediği, Avrupa'dan sadece İtalya ve Türkiye'nin yer alması, fuarı daha çok Latin Amerika pazarı içerisinde sıkıştırmaktadır.

Turistik Otelciler İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği
Turkish Hotels Association

*Brezilya daha önceki krizlerde edindiği deneyimle son krizi daha istikrarlı bir şekilde atlattığı bulunmaktadır. The Economist'in 2015 yılı ülke risk raporunda da ifade edildiği üzere Brezilya bağımsızlık, döviz kuru, ekonomik yapı ve ülke riski açısından "BB" risk notu ile istikrarlı bir durum sergilemektedir. Politik risk ve bankacılık sektörüne ilişkin risk notu da "BBB"dir.

*IMF'den borç alan ülke konumundan "kredi veren" ülke konumuna gelen Brezilya, 2016 yılında Olimpiyatlara ev sahipliği yapacaktır.

*BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin) ülkeleri arasında büyüme performansı açısından geride kalan Brezilya'nın sosyal ve ekonomik reformlarının devamlılığı büyük önem taşımaktadır.

*Brezilya'nın ilk kadın Başkanı olan Dilma Rouseff 2018 yılına kadar ikinci kez başkan seçilmiştir.

Turistik Otelciler İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği

Turkish Hotels Association

Kaynaklar :

T.C. Dış İşleri Bakanlığı

T.C. Ekonomi Bakanlığı

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

TUİK

Dünya Turizm Örgütü (UNWTO)

Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi (WTTC)

